

Gagaarida Nolosha iyo Guryaha Haynta

Assisted Living and Nursing Home Laws in Minnesota

Ma jiraa faraq u dhaxeeya Goobaha Nolol ka gargaarida iyo Guryaha Haynta?

Goobaha Nolol ka Gargaarida iyo Guryaha Hayntu waxa ay u ekaan runtii kuwo isku mid ah. Warqadan xogta aruursan ahi waxa ay ka hadashaa qaar faraqyo ah oo u dhaxeeya iyaga. Wac Khadka Xiriirinta Waayeelka ee (Senior LinkAge Line) ee ah 1-800-333-2433 si aad uga hesho akhbaar ku saabsan daryeelada rugta iyo waxa kuu roon adiga.

- Gargaarida Nolosha -

Goobaha Gargaarida Noloshu maxay fidiyaan?

Nolol ka gargaaridu waxay fidisaa guryo iyo adeegyo kale sida cunto maalin walba ah, nadiifin guriga ah, ka caawin ah nolol maalmeedka, xarakaad faasihaysi ah ama adeegyo wicid gargaar degdeg ah.

Goobaha Gargaarida nolosha waxaa ku jiri kara:

- Goobo guryo tas'hiilaad leh ah
- Guryaha dadka hawlgabka ah
- Daryeelada xusuusta iyo daryeelada naf ka dhowka
- Guryo kali kali loogu nool yahay lehna adeegyo

Celcelis ahaan kharasha ku baxa Goobaha Gargaarida Noloshu waa \$4,000 bishii laakiin kharashku intaa waa ka badnaan karaa ama waa ka yaraan karaa.

Waxyaabaha aad ka fakari hadii aad Raadinayso Goob Gargaarid Nolosha leh

- Dhamaan goobaha gargaarida oo dhami ma qaataan lacagta barnaamijyada dowlada. Hubi inaad eegto arrintaa.
- Hadii aad doonayso in dowladdu ay kaa bixiso kharashkaaga goobaha gargaarida nolosha waa inaad dirsataa codsiga Gargaarka Caafimaad (MA) ee mudadda dheer ah IYO Qiimeynta Xulashoodyinka MN (MN Choices).

- Waxaa dhici karta inaad adigu jeebkaaha ka bixiso kharashyada guri ku daryeelida inta laga ansaxinayo codsiga (MA). Taasi waxa ay qaadan kartaa asbuucyo ama xataa bilooyin.
- Barnaamijka (MA) waxa uu bixin karaa adeegyada aad u baahan tahay, laakiin waxa aad u baahan tahay inaad bixiso kirada iyo kharashka cuntada. Dadka qaarkii waxaa dhici karta inay awoodaan inay ka helaan caawin Qolyaha Gargaar Guryaha. Si aad u isticmaasho Gargaarka Guryaha, baahidaada Gargaarida Noloshu waa inay kharashka kirada iyo cuntada ay ka hoos marisaa \$934-bishii.
- Barnaamijka (MA) waxa uu leeyahay xadidaadyo hantida ah. Hadii aad hanti balaaran leedahay waxaa dhici karta inaad u baahato inaad qareen kala tashato sida ugu roon ee aad ugu isticmaali karo dakhligaaga iyo hantidaada hadafyadaada.

Sidee ayaan u doortaa Goob Gargaarida Noloshu ah?

- Ka fakar nooca ay yihiin adeegyada aad rabtaa iyo meesha aad doonayso inaad ku noolaato
- www.minnesotahelp.info waa ilo wanaagsan oo laga heli karo akhbaar u saabsan Goobaha Gargaarida Noloshu ee Minnesota.

- Riix “Waayeelka” (Seniors)
- Riix “Guryaha” (Housing) (oo mawduucyada ku hoos jira) (“more topics”)
- Riix “Goobaha Gargaarka” (Supportive housing)
- Doorro mawduuc

- Hadii aad awoodo, waydii dadka hadda meesha ku nool ra’yigooda goobta

Waa maxay xaquuqdayda Deganaha Goobta Gargaarida Noloshu?

Waxa aad leedahay xaquuq buuxa sida uu dhigayo sharcigu. Waxaana ku jira kuwaa:

- xaqqa aad u leedahay inaad hesho daryeel iyo adeegyo quman
- xaqqa aad u leedahay in si xumad iyo xaq dhowr ah laguula dhaqmo
- inaad xor ka noqoto silcin ama tacadi
- xaqqa ah inaad adigu doorato waxa aad u doonayso naftaada
- xaq ah in xogtaaddu xafidnaato
- xaq ah in warbixinadaada shakhsiyanka ah iyo kuwa caafimaadkaba la xafido

Waxaa jirta [Xaquuq Gargaarida Noloshu ah \(Assisted Living Bill of Rights\)](#) oo sharciga Minnesota dhigayo. Qaar ka mid ah xaquuqda waaweyni ee sharcigu dhigyo waa:

- Ka hor inta aadan u soo guurin rug Nolol ka caawin, waa khasab inuu jiro qandaraas. Qandaraaskuna waa inuu dhigaa wax walba oo aad ogolaatay oo ku saabsan deegaanka iyo adeeyada iyo inta kharashkoodu yahay. Adiga iyo rugtu waa in aad saxiixdaan qandaraaska.
- Kolka aad saxiixo qandaraaska, waa inaad magacowdo “wakiil cayiman.” Qofkani waxa uu kaa caawin helida ogaysiisyada waxyaabaha ku saameyn kara, waxa uuna ka hadli maslaxadaada haddii loo baaho. Magacow qof aad ku kalsoon tahay.
- Waxaad xaq u leedahay inaad ka cabato deegaankaaga iyo adeegyada. Waxaad xaq u leedahay inaad ogaato cidda shaqaalaha rugta ah ee aad u jeedsan karto cabashada. Waa inaad ku hesho jawaab-celin muddo macquul ah gudaheed.

Xaquuqaha iyo Ilaalinada kale

- Rugaha Nolol Gargaaridu waa khasab inay shati leeyihiin. Kuwaa waxaa ku jira kuwa fidiya daryeelada xusuusta ama kuwa dakhaakhulka. Wayii taa Waaxa Caafimaadka ee Minnesota (Minnesota Department of Health) si aad u hubiso in goobta aad ka fakaraysaa ay sharciyeysan tahay. Ka wac khadka 651-201-4200 ama emayl ugu dir ciwaanka health.assistedliving@state.mn.us.
- Kaliya waxa ay joojin karaan qandaraaskaaga ayna kaa codsan karaa inaad ka tagto sababo dhowr ah oo mucayin ah awgood, sida:
  - bixin la’aanta kharashka bilaha ah
  - in aad jabiso waxa lagu heshiiyey ee qandaraaska ku qoran
  - inaysan ku daryeelayn mar dambe sababtoo ah isbedel ku yimid xaaladaada caafimaad
- Waxa aad xaq u leedahay inaad racfaan ka qaadata joojin qandaraas. Waxa aad racfaanka u qaadan kartaa xaakim maamulka sharciga qaabilsan oo ka tirsan Xafiiska Maamulka Dhageysiyada Dacwooyinka ee Minnesota. Waxa aad racfaan ka qaadan kartaa waxyaabaha sida:
  - hadii ay jirto su’aal ah in joojinta qandaraasku ay sharci tahay iyo kale
  - aad is leedahay waxa ay jabiyeen sharciga
  - aad saxi karto waxa ay doonayaan inay awgii qandaraaskaaga u joojiyaan
  - aadan ku raacsanayn inaysan mar dambe ku daryeel karin adiga
  - joojinta qandaraasku oo ku gelin karta khatar waxyeelo oo ku soo gaarta

- Haddii rugta Gargaarida Noloshu ay doonayso inay joojiso adeegyada ay kuu fidiso adiga wali waa aad sii joogi kartaa degaanka haddii aad kala timaado adeegyo aad adigu leedahay dibada aadka kharashkooda la baxayso.
- Haddii aad guuro, waa inay kaa caawiyaan inaad meel kale ku wareegto. Kuuma rari karaan meel aan amaan ahayn ama aan ku siin karin adeegyada aad u baahan tahay.
- Waxa ay gelin karaan kaamara qolkaaga si u kormeeraan amaankaaga. Waa inaad siiso wakiilka dadweynaha ee rugaha Gargaarida Noloshada ama daryeelada mudadda dheer foom saxiixan haddii aad rabto kaamaro. Waxa aad ka heli kartaa foomamka barta: health.state.mn.us/facilities/regulation/emonitoring/. Bartani waxa ay haysaa akhbaar iyo xiriiro foomam kala duwan oo xaalado kala duwan ah.
- Haddii adiga ama qof adiga dantaada ka shaqeynayaa uu askhtakoodo, ama uu xareeyo warbixin tacadi, ama uu u istaago xaquuqdaada, goobta gargaarida noloshu iyo/ama shaqaalaheedu ma sameyn karaan wax ay adiga kaaga aarsanayaan.
- Waxa aad xaq u leedahay inaad ku esho akhbaarta sida ugu fiican ee aad ku fahami karto. Taasi waxaa dhici karta inay noqoto afka kale, oo ay ku jiraan afka farta indhoolayaasha ama afka dhagoolayaasha (ASL).

- Guryaha Haynta -

Guryaha Hayntu waa ay ka duwan yihiin Goobaha Nolol Gargaarida

Guryaha Hayntu waxa ay leeyihiin sharciyo dheeraad ah iyo ilaalino u gaar ah. Medicare waxaa dhici karta inay bixiso qayb ka mid ah kharashka haynta.

Gargaarada Caafimaad (MA) waxa ay iyana bixin karaan kharashaadka Guryaha Haynta.

Waa maxay xaquuqa aan leeyahay ee deganaha guriyaha haynta ah?

Waxa aad leedahay xaquuqda joogtada ah ee kiraystaha. Waxa aad leedahay xaquuqaha kor ku xusan ee goobaha Gargaarida Nolosha. Waxaad kaloo leedahay ilaalino kale oo dheeraad ah.

Waxaa jira 6 sababtood uun oo lagaaga eryl karo Guryaha Haynta:

- 1) Xaaladaadda caafimaad oo hagaagta
- 2) Rugta oo la xiro
- 3) In kiro lagugu leeyahay
- 4) Inaadn amaan ku sugnayn
- 5) Cid kale aysan amaan ahayn hadii adiga meesha aad joogto
- 6) Rugtu aysan ka soo bixi karin baahidaada

Waxaa jirta [Xaquuq Gargaarida Nolosha ah \(Health Care Bill of Rights\)](#) oo sharciga Minnesota dhigayo. Waxa uuna kaa ilaalin adiga sharcigaasi in lagugu khasbo inaad qaadata dawo ama daryeelo aad diidan tahay.

Si aad uga ashtakooto rugaha Gargaarida Nolosha ama Guryaha Haynta:

- La hadal rugtaada daryeel. Waxaa dhici karta inaad awoodaan inaad xalisaan wixii khilaafaad ah oo jira.
- Wac Wakiilka Dadweynaha ee Daryeelada Mudadda Dheer ah ee MN
1-800-657-3591
- Wac Xafiiska MN ee Ashtakooyinka Rugaha Caafimaadka
1-800-369-7994

Wixii caawimaad ah ama akhbaar kale

Wac khadka Xiriirinta Waayeelka (Senior Linkage Line) ee ah 1-800-333-2433

Warqadan xogta aruursan waxaa maalgeliyey qayb ahaan hay'ada agagaarka Magaalooyinka ee Daryeelida duqowga iyo Waayeelka Mareykanka ah.

Xog Urursan oo ku saabsan macluumaadka sharciga MA AHA talo xagga sharciga. La tasho qareen. Ha isticmaalaan xogtan urursan haddi ay 1 sano ka soo wareegtay xilligii la daabacay. Weydiiso xogtii ugu dambeysay, liiska xogta urursan, ama aad ku hesho habab kale.

© 2022 Minnesota Legal Services Coalition. Qoraalkan waa la sii badin karaa waxaana loo adeegsan karaa oo kaliya hab shaqsi ah iyo waxbarasho kaliya. Xuquuqda kale waa mid la dhawray. Ogeysiiskan waa inuu la socdaa nuqul kasta oo la sii daabaco. Dib u daabicidda, sii qeybinta, iyo in loo isticmaalo hab ganacsi ah waa mid si adag loo mamnuucay.